

บูรพาเวชสาร

Burapha Journal of Medicine

บรรณาธิการแถลง (Editor's Note)

ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาจนถึงเดือนธันวาคม 2564 เหตุการณ์ทั้งในต่างประเทศและในประเทศคงหนีไม่พ้นเรื่องของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัส SARS-CoV-2) ส่งผลกระทบในวงกว้างต่อปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะการทำมาหากิน สุขภาพ มาตรการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคโควิด-19 และการดำเนินชีวิตในวิถีชีวิตใหม่ (new normal) จากภาพรวมของทั่วโลกพบผู้ติดเชื้อรวม 277 ล้านคน เสียชีวิต 5.38 ล้านคน (ร้อยละ 1.942) จากรายงานสถานการณ์ของประเทศไทย ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2564 พบผู้ติดเชื้อสะสมตั้งแต่ พ.ศ. 2563 รวม 2.2 ล้านคน เสียชีวิต 21,501 คน (ร้อยละ 0.977) ผู้เสียชีวิตมักเป็นผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป และกลุ่มผู้ที่มีโรคเรื้อรังซึ่งถือเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ ได้แก่ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ไขมันในเลือดสูง อ้วนและโรคไต โรคนี้ติดต่อจากคนใกล้ชิดทั้งผู้คนที่รู้จักและคนในครอบครัว เนื่องจากไวรัสสามารถแพร่กระจายได้ง่ายผ่านอนุภาคของเหลวขนาดเล็กจากปากหรือจมูกของผู้ติดเชื้อเมื่อมีอาการไอ จาม พุด ร้องเพลง หรือหายใจ โดยอนุภาคเหล่านี้มีตั้งแต่สารคัดหลั่งละอองฝอยขนาดเล็กจากระบบทางเดินหายใจไปจนถึงละอองลอยขนาดเล็ก การติดเชื้อเกิดได้จากการหายใจเอาไวรัสเข้าสู่ร่างกายเมื่ออยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยโควิด-19 หรือโดยการสัมผัสพื้นผิวที่มีเชื้อไวรัสแล้วมาสัมผัสตา จมูก หรือปากของตนเอง ไวรัสแพร่กระจายได้ง่ายขึ้นในพื้นที่ปิดและสถานที่แออัด มาตรการการป้องกันนั้น ประเทศไทยได้ฉีดวัคซีนให้ประชาชนไปแล้ว 101.079 ล้านโดส เป็นเข็มที่ 1 จำนวน 50.768 ล้านโดส และเข็มที่สองจำนวน 44.819 ล้านโดส เข็มที่สาม 5.491 ล้านโดส จะเห็นว่าจำนวนการฉีดวัคซีนครอบคลุมประชากรมากกว่าร้อยละ 50 จากประชากร 66.18 ล้านคน ผู้ที่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนเป็นประชากรกลุ่มวัยเด็กและวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 18 ปี รวมถึงผู้ที่ยังมีทัศนคติเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนไปในด้านไม่เห็นด้วย กลัว ไม่แน่ใจในประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19

เร็ว ๆ นี้ องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศว่ามีเชื้อโควิดกลายพันธุ์ชนิดใหม่ล่าสุด โควิดสายพันธุ์ B.1.1.529 หรือ โอไมครอน Omicron เป็นสายพันธุ์ระดับที่น่ากังวล (variants of concern: VOC) พบครั้งแรกในแอฟริกาใต้ ปัจจุบันพบว่ามีระบาดแล้วกว่า 57 ประเทศทั่วโลก (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ธ.ค. 2021) เชื้อกลายพันธุ์ โควิดสายพันธุ์โอไมครอนมีตำแหน่งการกลายพันธุ์ของยีนมากถึง 50 ตำแหน่ง โดยมีหลักฐานบ่งชี้ว่าอาจจะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นที่จะทำให้เกิดการกลับมาติดเชื้อซ้ำได้ นอกจากนี้ยังพบการกลายพันธุ์ที่ตัวรับ (receptor-binding domain) ซึ่งไวรัสใช้จับยึดกับเซลล์ของคนเรามากกว่า 10 ตำแหน่ง ในขณะที่เชื้อโควิดกลายพันธุ์สายพันธุ์เดลตา (delta) มีการกลายพันธุ์ในส่วนนี้เพียง 2 ตำแหน่งเท่านั้น ซึ่งอาจจะทำให้มีการหลบเลี่ยงภูมิคุ้มกันมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น แม้ว่าจะมีภูมิจากการฉีดวัคซีนแล้วก็ตาม

บูรพาเวชสาร

Burapha Journal of Medicine

จากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิดกลายพันธุ์ชนิดใหม่โอไมครอนนั้น ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยได้กลับมาใช้ มาตรการ lockdown ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกมาระบุว่าจะไม่กลับไปใช้มาตรการ lockdown และขอความร่วมมือให้ประชาชนชาวอเมริกันเข้ารับการฉีดวัคซีนเข็มบูสเตอร์ ดังนั้นหากประชาชนไม่ต้องการ lockdown การรับวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่จะส่งผลให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่ตามปกติ

สำหรับบูรพาเวชสาร (Burapha Journal of Medicine: BJM) คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ปรากฏนี้เป็นปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2564 มีนิพนธ์ต้นฉบับ 10 เรื่อง ได้แก่ 1) การปนเปื้อนของเชื้อแบคทีเรียในบาดแผลที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณชายทะเล ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา 2) ผลของการจัดประสบการณ์ทางคลินิกในช่วงต้นของหลักสูตรของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 2 คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา 3) ผลของกลวิธีเพื่อลดพฤติกรรมการสั่งยาปฏิชีวนะของแพทย์ในแผนกผู้ป่วยนอกและแผนกฉุกเฉินของโรงพยาบาล 4) ผลของการเปลี่ยนแปลงความชื้นของกระดูกที่เปียกส่วนบนต่อการงอเข้าในการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมแบบอนุรักษ์เอ็นไขว้หลังโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยผ่าตัด 5) อุบัติการณ์การเกิดภาวะไตวายเฉียบพลัน จากการฉีดยาที่บ่งชี้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่เข้ารับการฉีดยาที่บ่งชี้ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา 6) ผลข้างเคียงของการใช้ยาโอมิพราโซลเป็นระยะเวลานานต่อการดำรงสมดุลแกนีเซียมในหนูขาวเพศผู้สายพันธุ์ Sprague Dawley 7) การศึกษาลักษณะอาการทางคลินิก ปัจจัยเสี่ยงและผลการรักษาของผู้ป่วยโรคลิ้นเลือดอุดตันในปอดเฉียบพลันในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว 8) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเท้าแบนและการทรงตัวในผู้หญิงอายุ 18 - 25 ปี 9) ลักษณะการเจ็บป่วยในห้องฉุกเฉินที่ควรควบคุมด้วยบริการผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร 10) ความผิดปกติของเส้นเลือดแดงโคโรนารีด้านขวาที่มีจุดกำเนิดจากเส้นเลือดเอออร์ต้าข้างขึ้น: รายงานผู้ป่วย และการทบทวนวรรณกรรม 1 เรื่อง ได้แก่ แนวทางการบูรณาการด้านอาหารตามศาสตร์การแพทย์แผนไทยและโภชนบำบัดทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ

สุดท้ายนี้ เนื่องด้วยวาระสิ้นปี 2564 เข้าสู่วาระปีใหม่ 2565 ในนามของคณะผู้จัดทำวารสารขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกและพระสยามเทวาธิราชโปรดดลบันดาลให้สมาชิกทุกท่านและครอบครัวมีความสุข ปราศจากทุกข์ อุปสรรค และภัยอันตรายใด ๆ ทั้งปวง และหวังเป็นอย่างยิ่งในการเผยแพร่วารสารและสนับสนุนวารสารเพื่อคงอยู่คู่สถาบันสืบไป

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงสมจิต พุกษะรัตนานนท์

บรรณาธิการ วารสารบูรพาเวชสาร